

PRÁCE SLOVESNÉ

9 *D. M. Pavlíček*: Tam pod horami . . .

MLÁDÍ MI ULÉTLO TAK JAK DÝM...

- 13 *Vojtěch Martínek*: Zjev věštec, proroka a básníka
27 *Stanislav Jandík*: V požehnaný kraj
35 *Fran Směja*: Syn tej země
37 *Stanislav Jandík*: S dobou a proti ní

DO SVĚTA PÍSNĚ VEN POŠLOU...

- 51 *Zdeněk Bár*: Slezská domovina
52 *Jan Čarek*: Bezručí Petře!
53 *František Halas*: P. B.
54 *Josef Hora*: Vzpomínka z Gruně
55 *Janko Jesenský*: Petrovi Bezručovi
56 *František Nechvátal*: Bezručův hlas
65 *Jan Noha*: Ten na Vás myslí . . .
66 *Zdeněk Vavřík*: Ostrava
69 *Jaroslav Vypel*: Zasněný samotář
71 *L. N. Zvěřina*: Čas s námi je

JÁ JINAK NEUMĚL MLUVIT...

- 75 *Milan Rusinský*: Hledání ve Slezsku
87 *Břetislav Pračka*: Ve světle i ve stínu . . .
101 *Zdeněk Bár*: Od prvního vydání k dnešku
110 *Bedřich Václavek*: Tradice lidové písně
114 *D. M. Pavlíček*: Dílo a slovesná tvorba
118 *Fedor Soldan*: Petr Bezruč a realismus
124 *F. V. Mokřý*: Ohlas ve výtvarném umění
137 *Josef Plavec*: Česká hudba a básníkovy poslání

NI, TO JEN VZPOMÍNKY...

- 153 *Zdeněk Bár*: Putování za básníkem
155 *Oton Berkopec*: Maryčka ve Slovinsku
157 *Marie Glabazňová*: Básník neviditelný
159 *A. C. Nor*: První setkání a první návštěva
164 *František Pražák*: Vzpomínka
166 *O. M. Štěpánek*: Petr Bezruč samotář

ŽITÍ VRACÍ SE V KRUH...

- 171 *Jaroslav Šíma*: Tvůrce a prostředí
183 *Karel Polák*: Svět tu Píseň zná...
219 *Kiril Christov - Božo Lovrić*: Dva hlasy o Petru Bezručovi.
S ukázkami z překladů básní Kyjov a Maryčka Magdonova
v jazyku bulharském a srbochorvatském
224 *Ondra Foltýn*: Ondraš
225 *Jaroslav Kratochvíl*: Věky šly nad zemí...
(Apotheosa: Petr Bezruč a národ)

SLEZSKÉ NÁŘEČÍ

je jedním z nejvýraznějších prvků verše *Slezských písní* Petra Bezruče. Je to nářečí lidu básníkova kraje, který si uchoval horoucí lásku k rodné řeči. Bývá nesprávně také nazýváno nářečím lašským. Setkáváte se s ním v citaci básníkova slova i v textu našeho památníku, kde jsme ho užili proto, abychom vám ukázali, „jak mluví dav černých mužů here tam pod ostravskou plání“. Některá jeho slova se podstatně liší od našeho spisovného jazyka. Několik srovnání podle výběru z textů: *roba* žena, *faječka* dýmka, *starka* stařenka, *děvuča* dívka, *goral* horal, *horal* hořel, *chlop* muž, *kobzole* zemáky, *četyna* jehličí, *pluta* dlouho trávající děšť, *murovaný* zděný, *potka* kmotra, *chachar* pobuda, *pokřiva* kopřiva, *žultý* žlutý, *iskerka* sedmikráska, *ojčizna* vlast, *tin* stín, *iš'* jít, *pjaš'* pěst, *stryk* strýc, *eli* zdali, *kvit* líh, *choř* necht', *nale* ale, *in* jen, *ni* ne, *bývání* obydlí, *šumný* sličný, *lza* slza atd.